

ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.
 „ $\frac{1}{2}$ ” 1 „ 60 „
 „ $\frac{1}{4}$ ” — „ 90 „

ÎN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.
 „ $\frac{1}{2}$ ” 3 „
 — 0 —

Numeri singuratici se vând
 în Cluj cu 5 fileri, într'alte
 locuri cu 6 fileri.

Răvăsul

INSERTIUNILE

se plătesc după mări-
 mea locului ce ocupă;
 fiecare cm. □ costă o-
 dată 10 fil., de 2 ori
 8 fil., de 3 și mai multe
 ori 6 fileri.

— 0 —

ADRESA:

„RĂVAȘUL”
 CLUJ, — KOLOZSVÁR
 6. JÓKAI-UTCZA 6.

Redactor resp.: IULIU FLORIAN

Apare în fiecare Sâmbătă

Proprietar-editor: Dr. E. DĂIANU

Timpul lucrului.

În valurile sgomotoase ale vieții publice, noi preoții nu trebuie să uităm, că avem un for propriu al nostru, unde suntem așteptați, și unde datorința ne chiamă în totdeauna, dar mai ales acum în *timpul postului*. Este forul conștiințelor, câmpia cea largă a vieții sufletești. Aceea, unde nime altul nu se îmbulzește, și care la noi Românii e așa de părăsită și părăginită.

Este aci timpul potrivit de lucru, acum când lucrurile câmpului s'au isprăvit, și când prin ceața zilelor surii ne năzărește, în depărtare, *steaua* dela Vifleim, arătându-ne peștera, în care se naște viața cea nouă a lumii.

În timpul acesta, când zilele scad și nopțile cresc, noi nu trebuie să dormim, ci să priveghiem, și să deșteptăm și pe ceilalți: »*Deșteaptă-te cela ce dormi*, — strigă Apostolul neamurilor, în scrisoarea către Coloseni — și te va lumina Christos!» Așa trebuie să strigăm și noi tuturor celor ce dorm sufletește, tuturor celor ce vor, ca Nașterea lui Christos să-i lumineze.

Eată de ce am încrestat cu mare bucurie vestea, că într-o parte a bisericii noastre — de astă-dată tocmai la Orăștie, — s'au dat semne de o *nouă viață*, de o nouă lucrare, începându-se lucrul cel mare al *misiunilor populare*, cari cu atâta roadă și folos s'au început, și vor continua, în jurul Clujului. Se vor face misiuni în marea comună *Cugir*, care a dat numele protopopiatului de care se ține, și apoi în Orăștie, care este reședința tractului protopopesc al *Cugirului*. Acesta va fi începutul noii activități în diecesă Lugojului, și începutul nădejduim, că va fi, cu ajutorul lui Dzeu, rodnic și îndemnător pentru toți.

Nu sunt lucrurile acestea înnoiri, ci gruparea nouă a unor lucrări vechi. Sistemizarea unor acțiuni obicinuie și întrebuintate de mult în biserica noastră. Forma aceasta nouă își are înse farmecul seu; și *sistemul* pus în aplicare, și pe acest teren își vedește foloasele sale, ca pretutindenea.

Ca măsură e o măsură extraordinară, adevărat. Dar extraordinare sunt vremile în care trăim, și miseriile, cari ne rod viața. Cu extraordinare mijloace trebuie să combatem relele, cele-ce în mod extraordinar se îngrămădesc asupra noastră. Că s'a împlinit vremea prorocită de s. Apostol în cartea II. către Timoteiu.

»Va veni vremea — scria marele Pavel, apostolul — când învățătura cea *sănătoasă* nu o vor primi, ci vor alege loru-și învățători după poftele sale, carii vor scărpină urechile, și-și vor întoarce auzul dela adevăr, și la fabule se vor pleca».

Mulți și-au ales deja învățători după poftele sale — nazareni, socialiști, și alții — și-și pleacă urechile la fabule despre un viitor imposibil, pe când învățătura cea sănătoasă nu o primesc de loc, ori cel puțin sunt nepăsători față cu ea.

Pe unde n'au străbătut încă fabulele acestor »învățători după poftă«, — vor străbate în curând, pentru-că poftele, pe cari le gâdălesc, sunt pretutindenea la toți oamenii. Și oamenii slăbiciunilor, cum suntem toți, ușor își întorc auzul dela adevăr și-și vor pleca urechile spre fabule, cari le gâdălesc auzul. De aceea e mai bine să prevenim răul, de cât să-1 așteptăm până va străbate.

Și de altfel străbătut-au și până acum rele destule în mijlocul popoului nostru. Cu droaia au năpădit, ca și lăcustele, vițiile și năravurile rele. *Beția* pustiește, ca un foc pretutindenea, prăpădind averea și sănătatea, făcând pat cald tuturor fărădelegilor, și însemnând înainte calea unei pieriri rușinoase, în toată privința — ce așteaptă pe toți cei-ce i-se închină.

Dacă beția ar fi singurul rău ce ne bântuie, ar fi vrednic să pornim adevărată *cruciată* împotriva acestui *dușman*, care pângărește tot ce avem mai scump și sfânt, și care ne împinge încetul cu încetul, dar sigur, spre mormânt.

D'apoi celelalte rele? Sudălmile, certile, pisma și clevetirea, furțișagurile, necurătenii, căsniciile cele nelegiuite, — cari ne dobitocesc viața și ne pun alături cu țiganii pe unele locuri.

D'apoi fala nebună, și lucsul, și risipa, și îndătoririle nesocotite; pe urmă nepăsarea față de lucrurile sfinte, lăpădarea obiceiurilor bune, a portului, a limbei, a bunelor moravuri din strămoși? — Toate aceste flageluri, ne prăpădesc tocmai acum, în niște vremuri deosebit de grele, în cari cuvintele Sf. *Pavel* către Coloseni, cetite tocmai în Dumineca lăsatului de carne, trebuie să ne sune ca o dojană de-a dreptul nouă îndreptată:

»Socotiți deci cum să umblați cu *grije*, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți, *rescumpărând timpul, că zilele sunt rele!*«

Da »zilele sunt rele«, și oamenii sunt și mai răi, pentru-că nu-și dau seamă de răutatea zilelor. Umblă fără grije, ca niște neînțelepți, nerescumpărând, cum se cuvine, *timpul*, și nefolosindu-l spre ceea-ce »singur trebuiește«.

De aceea îndoită este datorința preoților acum, să vegheze, și să lucreze, în tot chipul. Acum mai mult ca ori și când ne sună îndemnul apostolic, dat lui Timoteiu:

»*Propoveduește cuvântul; stai asu-*

pra, cu vreme și fără vreme, muștră, ceartă, îndeamnă, cu toată răbdarea și învățătura!«.

Acum e timpul potrivit !

Din Memorandul arhierilor gr.-or.

(Continuare și fine).

Este știut, că legea despre egala îndreptărire a naționalităților este opera proprie a înțeleptului patriei, il putem numi al *treilea* întemeietor al patriei,(!) opera lui Francisc Deák, care nu a primit nici proiectul înaintat din partea guvernului, nici cel propus de deputații naționaliști. Francisc Deák a creat articolul de lege XLIV. din 1868, deci el va fi cel mai chemat comentator al acestei legi. Spiritul său îl chemăm întru ajutor și cităm cuvintele rostite de dânsul în dieta din 1871: »Fiecare naționalitate, chiar să nu fie naționalitate politică, are dreptul a pretinde să i-se ofere puțină pentru creșterea și cultivarea copiilor săi. Trei sute de gimnasil să fie în țeară, să fie atâtea, încât tot la 6 mile de pământ să se afle câte unul, dacă vre un gimnasiu nu face instrucțiunea în acea limbă, ori cel puțin nu o face mai ales în acea limbă care este limba popoului din acel ținut, atunci fără indială prosperarea învățământului va fi anevoioasă. — Să ne aducem numai aminte, câte greutateți am întâmpinat noi în tinerețele noastre prin aceea, că e trebuit să învățăm într'o limbă străină și să privim cât de mult le este ușurat studiul tinerilor nostri prin aceea că învață în limba ungurească. — Tot astfel stă lucrul și cu privire la limba tuturor celorlalte naționalități. — Dacă am voi să silim pe cei de altă naționalitate, ca copii lor, cari ungurește nu știu de fel ori numai puțin, căci doar în școalele populare au învățat mai ales în limba lor națională, în toate și pretutindeni să fie instruați în ungurește, atunci în gimnasiile acelea progresarea tinerilor ar fi imposibilă, părinții înzadar și-ar cheltui banii, copii în zadar și-ar petrece timpul. — Peste tot, dacă voim să câștigăm naționalitățile pentru noi, apoi asta nu se poate face maghiarisându-le cu orice preț, ci așa dacă le vom face să iubească starea lucrurilor din Ungaria. — Căci pentru mine două lucruri sunt lămurite: a voi să-1 estirpăm ar fi o barbarie strigătoare la cer, chiar și atunci când nu ar fi atât de numeroși, din care cauză a-i nimici este imposibil. A ni-1 face dușmani, nu zace în interesul nostru».

Astfel a tâlcuit înțeleptul patriei, Francisc Deák, legea despre egala îndreptărire a naționalităților și atunci întreg parlamentul l'a aplaudat. Că Francisc Deák cum a înțeles egala îndreptărire a naționalităților în Ungaria, despre aceasta ne dă o classică dovadă vorbirea sa ținută în 14 Noemvrie 1868 în casa deputaților, când în legătură cu ajutorul de stat preliminar pentru teatrul național maghiar a venit în discuțiune întrebarea: dacă să se dea ori ba astfel de ajutor și teatrului național sârbesc. Atunci Francisc Deák a zis: »Eu nici în cestiunea naționalităților nu voesc a urma alt principiu, de cât pe acela al dreptății; dar nici de cum nu pot să împac cu dreptatea faptul, ca din dările obștești statul să cheltuiască pentru teatru, ca institut care cultivă limba maghiară, să cheltuiască astfel exclusiv numai pentru un singur popor de o singură limbă și naționalitate. În privința aceasta eu socotesc, că ori pentru toți, ori nici pentru unul. Dacă am putea să dăm pentru toți, atunci da; dacă nu putem, atunci să nu dăm nici pentru limba noastră. Să ștergem suma întreagă, căci nu voesc nici o nedreptate, nici chiar atunci când am avea folos de ea».

Astfel a înțeles Francisc Deák egala îndreptărire a naționalităților. Și noi suntem convinși, că Francisc Deák bine a cunoscut și a știut să aprecieze condițiunile de fericire și întărire a patriei.

»Cu cât mă ocup mai mult și mai intensiv cu cestiunea națională română« — zice Dr. Jancsó Benedek în opul său «Dacoromânismul și politica culturală maghiară» (A dakoromânismus és a magyar kulturpolitika, II. p. 6) — »cu atât mai mult mi-se întărește convingerea, că nici de cum nu este în interesul națiunii maghiare a face încercarea, ca să lipsească românimea de naționalitatea sa, ba din contră, este chiar în interesul nostru, ca în patria aceasta României să se simtă bine deopotrivă ca Români și ca cetățeni ungari, ca nu numai cu puterile lor proprii, ci chiar și cu ajutorul statului și națiunii maghiare să se întărească în naționalitate, avere și cultură, și că pentru acest ajutor frățesc, ce li-se va oferi, este în interesul nostru bineprimit a nu cere de la dînșii nici mai mult, nici mai puțin, de cât patriotism curat și sinceră alipire la patria ungară«.

A trebuit să ne provocăm la martori, la martori clasici maghiari pentru a dovedi, că proiectul de lege, care voiește a împedea cultivarea în limba lor maternă a fiilor poporului românesc, este în contrarietate cu interesele bineprimate ale patriei, a trebuit să ne provocăm la martori, căci am ajuns în trista situațiune, în cât noi, prelații unei mari biserici, nu putem să apărăm interesele patriei noastre după cea mai bună convingere a sufletului nostru, fără ca pentru aceasta să nu ni-se arunce numai de cât în față acusa nepatriotismului din partea parasitilor patimei naționale.

Esclența Voastră Domnule Ministru!

Nici odată poporul nostru și biserica noastră nu au păcătuit în contra patriei, fii acestui popor și acestei biserici cu credință își implinesc datorințele patriotice, darea și-o plătesc, sângele și-l varsă, sunt iubitori de pace, și pentru toate acestea nu cer în schimb altceva, decât libertatea, să-și crească copiii și să se poată ruga lui Dumnezeu în limba lor proprie. Nu luați dela noi aceste sfinte drepturi, căci din asta nu va răsări binecuvântare pentru patrie. Și, ca nici aserțiunea aceasta a noastră să nu fie lipsită de mărturia înțelepciunii, ne provocăm din nou la cuvintele baronului Iosif Eötvös. »Putem face, ca împedecând libera mișcare a naționalităților în comune și comitate, să amuțescă acelea voci, cari acum pe unii îi umple de frică, — putem face, ca concentrând toată educațiunea în mâinile guvernului, aceea să o folosim ca mijloc pentru lățirea limbei noastre proprii, dar ca naționalitățile diferite ale țării să-și piardă conștiința individualității lor, ca să nu se însuflească pentru naționalitatea lor, aceea pe această cale întocmai așa nu o vom putea ajunge, ca alții, cari cu aceleași mijloace același lucru l'au încercat față de naționalitatea maghiară, și rezultatul la care ne putem aștepta va fi numai acela, că mișcarea aceasta, pe care am delăturat-o de la suprafața vieții publice, își va eserca cu atât mai adânc influința sa, și acea aversiune ce există acum în contra limbii maghiare, se va preface în aversiune contra unității patriei. (Op. cit. 1903. p. 105)«.

Forța brutală e element destructiv; putere asimilatoare este numai libertatea, egalitatea și iubirea creștinească a deaproapelui. Statul e mare, statul e puternic, interesele lui sunt sfinte, el

poate da și poate lua, dar și mai puternic este adevărul și duhul vremilor. Ori-ce s'ar întempla, Esclența Voastră Domnule Ministru, biserica noastră și poporul nostru cu credință își va împlini datorințele sale față de patrie, dar limba sa nu o va părăsi, căci scris este despre dânsul, că mai mult își iubește limba, decât viața.

Primiți, Esclența Voastră Domnule Ministru, sincera espresiune a deosebitei noastre considerațiuni.

Sibiiu, în 19 Iulie 1904.

Episcopatul bisericii greco-orientale române.

Crestături.

— Situația politică continuă a se desfășura în aceeași direcție. Guvernul și opoziția se întrec întru a câștiga, fie-care pe partea sa, opinia publică. Adunări după adunări se țin în toate părțile. Prim-ministrul Tisza, deși are toată puterea în mână, e aproape singurul care apără guvernul, adecă pe sine însuși. În Győr, la o adunare a pășit'o; a fost atacat. De aceea acum nu mai merge la adunări în provincie. Se așteaptă cu încordată curiozitate redeschiderea dietei, care va arunca valuri noi.

Intr'aceea la noi, și între celelalte popoare se continuă protestele contra proiectului lui Berzeviczy. S'au ținut adunări de protestare în Viena și Praga; au ținut una Sașii în Brașov; foarte interesantă a fost aceasta adunare. Un orator deputat a zis: Când am văzut acest proiect mi-am zis:» pentru noi nu e loc aici (în dietă). Atunci întâiași dată am înțeles pasivitatea Românilor.«

Adunarea din Dej acum se știe că a fost însemnată. Discursul d-lui Dr. Al. Vajda, care s'a publicat întreg, constituie un larg esposeu politic, deși nu e lipsit de oare-care direcții contrare, privit în totalitatea sa. O mare adunare de protestare au ținut Români și în Chișineu.

Sinodul protopesc din Cluj, care a luat poziție vrednică contra proiectului a fost bine apreciat în foile românești. Dintre cele ungurești «Magyar Szó», organul huiduit a lui Tisza, publică în Nrul dela 9 Decembrie un articol turbat din acest prilej, atacând pe protopopul Dăianu; cât de neorientat e altfel autorul se vede de acolo, că susține că dl Dr. Dăianu ar fi fost șeful «Tri-bunei» pe timpul procesului Memorandului, ceea-ce nu e esact. Tot ce e dureros în acest articol e, că cum se crede l'ar fi scris un — Român. Vai de astfel de Români.

În timpul din urmă s'a scris, că între Germania și Ungaria s'au încordat relațiunile. Pricina ar fi tot proiectul nenorocit alui Berzeviczy.

— »Națiunea și poporul. Din prilejul luptelor dintre cele 2 mari partide, cari aruncă valuri în țară pe tema regulamentului intern al camerei deputaților, »Bud. Napló« publică un interesant articol arătând de ce poporul nu ia parte la aceasta luptă a »națiunei«. E destul a suplini în locul poporului, poporul românesc, și îndată articolul aruncă lumină și asupra stărilor noastre peste tot. Eată o parte din acest articol:

»Fie cine își apără ce e al seu. Poporul unguresc își are patria, își are vatra sa, brațul său muncitor. Acestea și le apără cu energia patriotismului, cu cîns-tea vetrei sale, și cu dreptul muncii sale. Dar acum îi zic unii să-și apere drepturile constituționale. Poporul înse n'are drepturi constituționale. Constituțiune are na-

țiunea, cea de 1 milion; poporul cel de 20 milioane, nu are. Dela popor n'au răpit nici un drept. Poporul n'are drepturi, numai datorințe. Partea cea mai mare din venitele statului, o plătește poporul acesta, scos din drepturi, în dările de consum. Partea cea mai mare a câtanelor o dă poporul acesta, scos din drepturi. Poporul este material de oameni pentru casarmă, și subiect de dări pentru erariu. De asta e bun poporul. Dar drepturile politice și puterea ce isvorește din aceste drepturi le gustă numai națiunea. De aceea poporul ține, că din ce lui nu i-a venit nici o părțică, nu e dator să apere«.

»De libertatea cuvântului, până și-a avut'o neștirbită, parlamentul nici când nu s'a folosit spre binele poporului. De aceea poporul închină parlamentul în mâna sortii, cum și parlamentul a închinat poporul în mâna sortii«.

CĂRȚI DIN ORI CE PĂRȚI.

Ce să lucrăm?

Dragii mei Români! E iarnă. Ni-s'a pus în spate iarna mai curând de cum s'ar fi căzut. Neaua și frigul ne-a făcut să încetăm cu toate lucrurile câmpului. Doar cu pădurea ne mai putem cuprinde. Cocosana iarnă a venit să ne întrebe ce am lucrat de când ne-a părăsit: a venit să ne tragă sama de isprăvile noastre. Puțină mângâiere va avea după-ce ne-a ști, că cum suntem. Goli ne-a lăsat și poate și mai goli ne găsește. Anul ce ne părăsește acuș, a fost un an rău, an slab pentru noi toți, căci nu ne-a adus nici o bucurie, nici o mângâiere; a fost un an pe care îl vom mai pomeni. În fața acestei nefericiri ce ne-a ajuns, avem a ne întocmi lucrurile cu chibzuială și cu rînduială.

De odată cu iarna ne-a sosit și nopțile cele lungi, nopțile de iarnă. Să întunecă de pe la patru după amezai și se face ziuă abia la șapte dimineața.

Românul nu e învățat să doarmă așa mult: lui câte-va ceasuri de odihnă is destule. Știm doar' prea bine, că sara se culcă la 10—11 oare sara și pe la oarele trei dimineața e în brazdă și lucră. Să culcă târziu și să scoală de timpuriu. Nu somnul dă viață, ci munca, aierul, și razele soarelui, de aceea vedem pe la sate fețe rumene și vesele, iar la orașe fețe palide.

E întrebarea acum că în acestea sări de iarnă cu ce să ne știm ocupa, ca totuși să avem folos de ele? Răspunsul la aceasta e ușor de găcit: cu cetitul. Da; cu cetitul foilor bune, creștinești și a cărților. Șezătorile, cari în timpurile trecute erau adevărate prelegeri publice, unde se auziau povești, balade, basme, poezii, aproape au eșit din obiceiul lor bun. Sburdălnicia unora și altora au stricat datina cea frumoasă. Ba în multe locuri sunt chiar și oprite șezătorile, așa încât în rare locuri ne-a mai rămas aceasta frumoasă datină.

Ori și unde ne adunăm, ori în familia noastră, ori la vecinul nostru, e bine să ne ocupăm cu lucruri folositoare, ca să nu ajungem la »minciuni«, la clevetiri. Mai pe ușor ne putem ocupa cu cetitul precum am zis mai sus.

Să ne procurăm deci foi și cărți bune populare și să le cetim atât în familii cât și în șezători. Cărțile bune ne nutresc sufletul. Din cărți învățăm povești, basme, balade, anecdote, chiuituri, apoi învățăm cum să ne întocmim lucrurile pe lângă casă și la câmp; foile ne țin în rînd cu lucrurile ce se petrec în lume și ne dau povești foarte bune și folositoare. Nu ne putem plînge, avem cărți populare destul de bune numai acelea să le

FOIȚA RĂVAȘULUI

Părăsită.

Nu-i lucru mai dureros, decât să-ți petreci anii copilăriei lipsit de dragostea și de desmierdările mamei, fără să știi de mângâierile tatălui. E dureros să trăiești cei dintâi ani fără dragoste și cel dintâi lucru, pe care ajungi, ca să-l înțelegi, să fie, că ești o sarcină, pe care cu multă neplăcere o poartă cineva. Nu e un chin mai mare, decât să te simți străin, decât să trăiești între niște oameni, cari să au dragi, și pe tine te vedea ca pe o greutate de care nu pot scăpa. Și durerea și chinul acesta a trebuit să le simtă ea din cea mai fragedă copilărie, și le simte și azi, când e fată mare.

*

Maria e foarte fericită, fericită e și mamă-sa; fericită e întreagă familia lor. Maria s'a mărită după cel-ce i-a fost drag, și care-i drag tuturor, după medicul Cornel Oltean. Om bun și blând și care iubea foarte mult pe Maria, a făcut traiu fericit nevastei sale și el însuși era fericit, căci ce fericire mai mare poate simți un bărbat, decât când iubește și e iubit, și cea pe care o iubește e soția lui. Încă nu s'a împlinit anul dela cununia lor și în casa lor s'a ivit o mică luliună, drăguță și frumuseală. Tinera păreche avea tot ce doria.

După senin urmează nor. E dat omului, ca să nu guste din păharul fericirii până la capătul vieții, ci atunci când i-se pare, că e stăpân pe

fericire, atunci îl părăsește fericirea. Cel-ce știa, să facă sănătoși pe alții lui nu și-a putut ajuta. Cornel a plecat din lumea aceasta încă înainte de ce micuța luliună ar fi putut să exprime cuvântul »tată«.

Tinera văduvă, și totodată mama, nu s'a putea împăca cu gândul, că Cornel al ei a părăsit-o. Doar' în atâtea rînduri i-a spus, că o va iubi pentru totdeauna și că nici-odată nu o va părăsi. Și acum s'o părăsesc? Așa de îndestulată și așa de fericită să simția, încât acum nu s'a putea împăca cu gândul, că fericirea ei s'a părăsescă toată deodată.

S'a retras la o soră a ei, preteasă în o comună fruntașă. Pe unde trecea ea deștepta în ori-cine jalea și mila față de soartea ei. Frumoseală, o frumusețe impunătoare, totdeauna în negru și espresiunea feței și vocea și toată purtarea ei exprima durerea cea cumplită a inimei sale. Era credincioasă celui ce s'a dus.

Încă înainte de a împlini mica luliună anul al cincelea, s'a lățit vestea în comună, că îndurerata văduvă a plecat cu copilița sa, încâtro-va; unde, nu știa nime.

Puțin după aceea a plecat din sat și farmacistul, care fără nici un sgomot și-a vîndut tot ce a avut.

La doi ani după acestea preotul din S. a primit o scrisoare dela un cunoscut vechiu: »Pe mica luliună am văzut-o la o familie săracă. Dacă ați iubit-o cât de puțin, luați-o la voi. Nu vă spun, cum am găsit-o, dar toată soartea ei

v'o puteți închipui, dacă vă aduceți aminte de cuvintele:

Dea-i călca din piatră'n piatră,
Din străin n'ai face tată,
Dea-i călca din urmă'n urmă,
Din străin n'ai face mamă!»

Câte lacrimi a vărsat bunul preot, când — mergînd după ea, a aflat-o într'o stare miserabilă. Nefericita copilă ajunsesese la o familie de nimica, care voia, ca în schimbul întreținerii, micuța luliună să le facă tot de ce aveau lipsă, să îngrijască de copii, să îngrijască de casă, să spele vase și alte lucruri de acestea, cari ostenesc și pe o femeie puternică.

A dus-o la ei acasă.

Au întreat-o, cum a ajuns așa. »M'a lăsat mama«. — »Dar unde-i mamă-ta!« »S'a dus de parte«. — »Cu cine?« — »Nu știu, că din toți oamenii, pe cari i-am văzut pe aici, am cunoscut numai pe nenea B.« — Acesta era farmacistul!

Luliună azi e fată mare. E frumoasă și deșteaptă și e modestă, cum puțin femeii sunt, și poate chiar asta e cauza, că e tractată de matusa și de verișoarele sale cu puțină dragoste. Ea singură vede, că în casa asta e numai un spine, numai o piedecă, numai o sarcină. Ar voi, să scape de aci, ar' voi să meargă, dar unde? Unde e mamă-sa? Ea o iubește și cât de mult ar' voi ca s'o vază pe mamă-sa, o privire, un zimbet al mamei sale ar' face-o fericită, pentru un s'erutat al ei și-ar da viața.

Dar unde-i?

Octav.

procurăm și am avea de cetit o iarnă întreagă. Când dar ne-am adunat la o casă să cetim din acestea cărți, ear după-ce unul dintre noi a gătat cu cetitul ne putem spune pe rînd păreri despre celea cetite.

Cetitul cărților bune mai mult face ca ori și ce școală.

Ca să ne procurăm cărțile și foile de lipsă avem a cheltui mult; de aceea e bine dacă vom forma în fie-care comună bibliotecă ca d. e. sub auspiciile Asociațiunii, formând agentură. De alt-cum foile și cărțile noastre românești nu sunt de tot scumpe așa încât lesne le putem procura.

Când am face așa pe noi ne-am cultiva și prin asta ne-am feri și de clevetiri și alte boale de soiul ăsta, ca șezutul prin crișme etc.

Doresc ca acestea rînduri să afle ascultători între voi întocmai precum din inimă le scriu vouă, dragii mei Români.

Chimu.

Răsboiul din Asia.

La Port-Arthur.

În 30 Nov. a fost o luptă cumplită, în care Rușii au fost siliți a preda încă o întăritură. Pierderile în lupta aceasta au fost mari din amândouă părțile, cu deosebire au fost mari din partea Japonezilor. Cu totul au fost 5 atacuri și abia la al 5-lea au putut Japonezii ocupa »dealul de 203 metri« pierzînd 15.000 de oameni. Rușii încă au avut pierderi mari în oameni și au pierdut și 15 tunuri. — Prin aceste lupte puterile Rușilor scad în continuu. Să vestește, că cei mai mulți Ruși din Port-Arthur au asurzit din cauza bubuiturilor tunurilor. — Să zice, că Țarul a adresat lui Stössel o telegramă. în care îl roagă să-și dea toată silința să țină cetatea, până va sosi flota din Marea-Baltică. Să poate, că flota va ajunge cam pe la sfîrșitul acestei luni.

Pe câmpul de luptă din Mandjuria.

Ziarului »Lokalanzeiger« din Berlin i-se telegrafează din Mukden, că armata japoneză în tot momentul e gata de atac. Japonzii își duc toate forțele pe câmpul de răsboiu, făcînd astfel toate sforțările posibile, spre a eși învingători. — De o vreme încoace s'au dat numai lupte mici, cari nu sunt în stare să schimbe întru nimic situația. — Ciunguzii au stricat în lungime de 25 verste calea ferată dintre Charbin și Mukden. Prin aceasta au pricinuit Rușilor pierderi mari și le-au împedecat pe vre-o câte-va zile transporturile.

Flota Baltică.

Speranța garnizoanei din Port-Arthur o formează flota Baltică. Dacă flota aceasta ar putea ajunge până la sfîrșitul acestei luni în Port-Arthur, atunci pierderile de până acum ale Japonezilor au fost zadarnice. Aceasta o știu și Japonzii și chiar de aceea au trimis o flotilă din 3 crucișătoare și 15 torpiloare sub conducerea admiratului Uriu, ca să întîmpine în strîmtoarea malayeză flota rusască și să o atace. Să va da deci o luptă maritimă între acestea două flote și dela sfîrșitul luptei atîrnă soarta Port-Arthurului.

DE PESTE SĂPTĂMÂNĂ

Cătră abonații noștri.

La numărul acesta adaugem mandate postale pentru a înlesni astfel renoirea abonamentului, care este mai mic decât la ori care altă foaie românească.

Pentru restanțieri am însemnat pe cuponul mandatului timpul și suma restanței.

Rugăm cu tot deadinsul pe restanțieri să binevoiască a trimite suma aceasta curînd, de odată cu abonamentul pe 1905, pentru-că restanțele fac laolaltă o sumă așa de mare, în cât o foaie modestă, ca a noastră, lipsită de ori ce sprigin din afară, și avisată numai la propriile sale puteri, nu se poate lipsi timp mai îndelungat de ea.

Conștii de chemarea noastră, credincioși programului nostru, de a fi în presa română organul democrației creștine, și a răspunde lipselor sufletești ale poporului și celor ce se îndelețnesc cu cărmuirea lui — ne vom da toate silințele, ca și pe viitor să perfecționăm după împrejurări foaia noastră și să satisfacem toate așteptările legitime.

Cerem însă spre acest scop și spriginul generos al publicului, fără de care și cele mai bune intențiuni rămân zadarnice.

Cu deosebire rugăm pe Onorații preoți să binevoiască a lăți foaia noastră, câștigându-i fiecare în comuna sa măcar 4—5 abonați noi.

Numai prin conlucrare frățească putem slugi cum se cade cauza comună, la care ne-am angajat.

— **Deschidem modestele coloane ale foii noastre pentru toți cei ce vor să contribuie cu ceva la celebrarea aniversării de 150 ani dela deschiderea școalelor din Blaj.** Rugăm îndeosebi pe bătrânii noștri, fosti elevi ai Blajului, să-și pună pe hîrtie din acest prilej amintirile din Blaj. Măcar astfel să sîrbăm iubileul peste care la Blaj așa simplu au trecut la ordinea zilei.

— **Di Iuliu Florian**, capelan gr.-cat. în Cluj, prezentându-și tesa de doctorat la facultatea teologică a universității din Viena, acea a fost aprobată, și promoțiunea i-s'a statorit pe 14 Dec. n. Tesa de doctorat a redactorului nostru responsabil tratează despre »*Concepțiunea imaculată a Precuratei Fecioare în biserica orientală*«, adevă o temă dintre cele mai interesante și actuale, care în acest an iubilar constituie și un frumos omaj în onoarea Precuratei, pe care cântările bisericeii noastre așa de frumos o preamăresc.

— **Din diecesa Lugojului.** Cu terminul de 25 Decembrie st. n. se escrie concurs la parochia Stei cu filia Poieni din vicariatul Hațegului. Venitul curat al parochiei e de 345 cor. 46 fil. ear al filiei de vre-o 100 coroane. Parochul va primi totodată și 100 cor. ca spese de cărașie pentru administrarea filiei. — Onor. *Efrem Mioc* paroch în *Mercina* cu ziua de 1 Aprilie a fost pus în statul deficienței. — M. On. *Demetriu Iancu*, paroch în *Turdaș*, a fost numit asesor consistorial. — Onor. *Nicodim Popovici*, fost paroch în *Șiclaș* a fost trecut între deficienți cu ziua de 1 Noembrie, ear în locul său a fost denumit Onor. *Cornel Lengyel de Bagota*, fost paroch în *Ghelar*, unde a fost dispus ca administrator neordinat *Ioan Bodocan*, concrezîndu-i-se totodată și administrarea interimală a parochiilor *Ploscabaia* și *Booș*. — Onor. *Abel Pop*, paroch în *Ticvanu-mic*, a fost denumit de paroch al II-lea în *Ticvanu-mare*, ear în locul său a fost dispus preotul neordinat *Aurel Popovici*. — *Ioan Ienea*, teolog absolut, a fost însărcinat cu conducerea provisorică a școalei de băieți din Lugoj.

— **Societatea de lectură »Petru Maior«** a tinerimei universitare române din Budapesta va ținea o *Sedință festivă* în memoria patronului ei, Petru Maior, Sămbătă în 10 Dec. st. n. în sala hotelului »Royal« (VII., Erzsébet-körút), cu următorul Program: 1. N. Popovici: »Cântec de seară«, esec. de corul societății. 2. »*Curte culturale la noi în secolul XVIII*«, disertație de Ilie Minea, stud. în filoz. 3. Haydn: »*Symphonie II*«, quartet de violine, violă și cello. 4. F. Paolo Tosti: »*Vorrei morire*«, solo de tenor. esec. de Daniil Vasu, stud. în drept, acompaniat la pian de Aurel Iorga, stud. în med. 5. »*La stîncă*«, schiță de Sebastian Stanca, stud. în filoz. 6. V. Abt: »*Seară*«, esec. de corul societății. 7. I. Mureșan: »*Poutpouriu românesc*«, executat de orchestra societății. După program cină comună à la carte.

— **Femeile române** gr.-cat. din Noul-român (în comitatul Făgărașului) la insistența preotului lor Alesandru Bugner, au înființat o reuniune pentru înfrumusețarea bisericeii, Reuniunea »*Maiica Domnului*« avînd de scop cultivarea simțului de pietate. Prea Vener. Consistor metropolitan a și aprobat statutele sub Nrul 4096/1904, ear Reuniunea și-a și început activitatea.

— **La alegerea de învățator** în comuna gr.-or. română Gepiu efectuită în 5 Decembrie st. n. 1904 prin Reverendissimul Dn protopresbiter tractual Nicolau Rocsin, poporul cu unanimitate a ales pe fostul învățator int. Gavriil Iovan.

— **O cancelarie de agentură** pentru vînzarea și cumpărarea vitelor s'a deschis cu aprobarea autorităților comitatense în Cluj (Str. Major 33) cu scopul de a ușura comerțul de vite mai ales între Bohemia, Moravia și Predeal. 1% din sumele incurse se socotesc ca recompensare. Corpondențele se poartă în mai multe limbi.

— **Vecernile**, în biserica gr.-cat. din Cluj, împreunate cu predici, se vor începe de acum înainte la oarele 3½ după amiază.

— **Cea mai clară dovadă**, că o carte este bună, o arată trecerea mare, pe care o are aceea carte. O trecere deosebită a avut dela început **Căldarul Poporului Român** ce apare în Budapesta. Nici unul dintre calendarele românești nu s'a putut ridica la o trecere așa mare ca acesta. În anul I. s'au trecut 15 mii exemplare, în anul al doilea 25 mii. Cauza este, că întodeauna a dat cetitorilor un material cât se poate de bogat și variat. În anul acesta a apărut în 40 mii exemplare cu cuprins mult mai interesant ca până acum. Conține articole despre legi, despre procese, dări, despre răsboiul ruso-japonez, tabele despre calcularea cametelor și statistice pline de interes, articoli literari scriși de scriitorii tineri distinși, însoțite toate de peste 100 ilustrații frumoase. Se estinde pe 210 pagini și se prezintă într'o haină foarte frumoasă. Costă numai 40 fileri, plus 10 fileri porto postal. Dela 15 exemplare în sus se dau 15 percente rabat plus

spesele de postă. Se află de vînzare la Tipografia »*Poporul Român*« în Budapesta VI., Amazou-u. 6—8.

CĂRȚI NOUE ȘI REVISTE

— **Versuri religioase și morale**, cu înalta aprobare a Prea Ven. Consistor Metropolitan din Blaj, de *George Simu*, preot. Editor și proprietar *Ioan Baci*, preot în Șoimuș u. p. N.-Sajó (com. Bistrița-Năsăud). — Bistrița: Tipografia G. Matheiu 1904. — Cărticica, care se estinde pe 78 pag. și cuprinde 38 poesii, e împodobită cu portretul autorului și al editorului (!) și e dedicată Esc. Sale I. P. S. D. D. Dr. Victor Mihályi de Apșa, Archiepiscop și Metropolit de Alba-Iulia și Făgăraș.

— **Cartea Săteanului.** În editura tipografiei Nicu D. Miloșescu din Tîrgu-Jiu, a apărut »*Cartea Săteanului*« de Căpitan *Emanoil Părăeanu*, conținînd nuvele din viața tărănească, în care sunt zugrăvite patimile și virtuțile dela sate: »Pe scările tribunalului«, »Smaranda«, »Papa Ion«, »Radu Perceptorul«, »Dinu Sergentul«, »O meserie plătește cât o moșie«, »Răsplata Jurământului«, »Doctorul de plasă«, »Moș Dinu Cimpoeru«, »Boer Călin« și alte nuvele scrise în limba curată și frumoasă românească, povestiri pline de învățatură pentru popor.

»*Cartea Săteanului*« se găsește de vînzare la librăria Nicu D. Miloșescu din Tîrgu-Jiu și la toate librăriile din Transilvania. Prețul 1 cor.

— »**Foala Școlastică**« organul »Reuniunii învățătorilor gr.-cat. din archidieceasă«, apare în fiecare lună de 2 ori și costă pe an 6 coroane. Redactor I. F. Negruțiu.

Nr 19 an. VI. a apărut foarte interesant. Pare că adunarea generală a învățătorilor a dat o împintinare redacției, ca să facă foaia mai variată și mai vie. Di *A. Ciura*, prof. la gimnasiu, publică un articol festiv despre *Școalele Blajului*, din prilejul iubileului, deși e nemulțumit și dînsul cu felul cum iubileul s'a sîrbat și așteaptă încă »ziua când se va hotărî, ca neamul întreg să serbeze dnpă merit această aniversare«. Urmează discursul cu care pres. G. Munteanu a deschis adunarea gen. a »Reuniunii« inv. Un spirit de timiditate se vedește în discurs. Abia cu mare rezervă atinge chestiunea cea mai gravă și mai ardentă a școalei românești. Totuși președintele pomenește că pedagogii recunoscuți ai lumii au pretins, ca elevii să fie instruiți în limba lor maternă. Accentuează că astăzi în toată Europa »cunoștințele de lipsă pentru cei din școala poporală se predau în l.* lor maternă.«

»Să ținem și noi la a noastră — aci culminează discursul — să o cultivăm, că numai prin ea se ajunge scopul ce-l are școala poporală, iar în *casul cel mai rău*, de care se ne ferească Dzeu, — să ne alipim (!) cu toții de prescrierile autorității noastre bisericești«. — *Dr. P. Șpan* sub titlul »Verbalism în școală«, combate bine îmbătătura de suflete, ce o fac învățătorii nepricepuți, și arată sistemul corect, ce trebuie urmat. — *D. V. Gr. Borgovan* ne dă o scrisoare interesantă despre esopșiția agrară din București. — Urmează apoi Raportul general al comitetului central despre activitatea Reuniunii, (în care ne împedecăm de unele greșeli, ca: »Dintre acestea ca pe mai momentuoase le amintim pe următoarele...« »să constrângă pe respectivele despățeminte« »4 cor. *incassânde!*« — Interesant e și articolul: Congresul catolic și cestiunea școlară, de *Isaic Ioan* (nu *Ioan Isaic?*)

Recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri să-și aboneze această foaie, care este unica foaie pedagogică la noi.

— **Din literatura poporală.** — Despre portul românesc și alte trei scene, cu câte 4 persoane, precum și un dialog comic, pentru școlari și școlărițe de *Maria Drăgan*, învățătoare, Editura Ciurcu Brașov. Pețul 40 fil.

— **Limba maghiară**, manual pentru elevii școalelor populare române, de *Iuliu Groșorean*, inv. în Gașla și *Iosif Moldovan*, inv. în Arad. Editura libr. și litogr. *Petru Simtion*. Prețul 50 fil.

— **Noue piese musicale.** În curînd va eși de sub tipar o broșură voluminoasă din compozițiunile dlui *Aurel Popovici*. — Broșura va conține multe cîntece mari și alese, mai vîrtoase cu motive populare, aranjate pe cor mixt și bărbătesc astfel, încât pot fi executate cu ușurință și mare succes la seratele și concertele reuniunilor de cant vechi și începătoare. Cei-ce doresc a obține broșura, sunt rugați a se adresa autorului în Nagytikvány u. p. Kákova.

Posta Redacțiunii.

— »**Ingenunchiatului**« Discursul e frumos și vrednic a se publica. Il păstrăm însă până vom avea — cum ne-am fost exprimat dorința — și chipul sîrbătoritului. — **Intemnițatului.** Ne-ai făcut o surprindere deosebit plăcută. Iți mulțumim din inimă deși trebuie să declinăm dela noi laudele. Numai ce a trebuit să facem am făcut. Iți dorim însă se ai cât de curînd asemenea surprindere, vestindu-ți-se, că a sunat oara libertății. — **Dlui P. S.** Vorba sinceră și frățească cătră cei de o vîrstă și de un gând, nu am uitat-o. Impărtășim nișuțele, și credem, că nu e tîrziu să o dăm în numerii cei mai apropiați. Într'unul singur nu încape, decât într'unul dublu de sîrbători. Salutare și frăție! — **I. B.** în **N.** Ai dreptate, a fost un *lapsus*; D-Ta însă ne-ai înțeles cum trebuia. Așteptăm.

594 număr II.
1904 végr.

ÁRVERÉSI HIRDETÉMÉNY

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósnak 1904 évi Sp. I. 301/6 számú végzése következtében Dr. Fráncu Amos ügyvéd által képviselt az »Economul« hitelintézet javára Bágy Juon I. Vasilie, Abrudán Aurel és Támos Stefán ellen 270 kor. s jár. erejéig 1901 évi szept. hó 28-án fogantatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 674 koronára becült következő ingóságok u. m.: takarmány, gabona, borju és sertés nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár vidéki kir. járásbírósnak 1904-ik év V. 415/6 számú végzése folytán 170 kor. tökekövetelés ennek 1900 évi június hó 1 napjától járó 8% kamatai és eddig összesen kor. fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Győröfi-Dongón adósok lakásán leendő esközlésre 1904 évi december hó 23-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek sükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az árverező ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1904. évi november hó 26 napján.

Piger János s. k.,
kir. bír. végrh.

50.000 párechi de păpuți

4 pár. pentru numai fl. 2-80

câtă vreme mai ține marfa se vor vinde pentru acest preț de batjocură din pricina cumpărării unei mari masse de ghețe. 1 pár. pentru domni și p. p. dame de piele, brunetă ori neagră, cu șinoare, de prima calitate și cu talpă bine cuită; 1 pár. p. domni și 1 pár. p. dame păpuți de modă, cu »paspoil«, foarte eleganti, fasonul cel mai nou, cupțuși bine pentru iarnă, foarte draguși și ușori de purtat. Mărimea după cm. Toate patru pár. numai fl. 2-80. Trimiterea prin rambursă ori anticipând banii, o face:

Esp. de păpuți a lui S. Urbaeh
Krakau Nr. 154/K.

Schimbul permis, și banii se returnează la dorință, astfel risicul eschis. (45) 4-12

În tipografia »Poporul Român«
din Budapesta

a apărut cel mai bun, cel mai bogat și cel
mai ieftin călindar românesc.

CĂLINDARUL
»POPORULUI ROMÂN«

pe 1905.

Acest călindar 210 pagini, format ocse estinde pe 107 ilustrații mai bune icoane; conține peste 40 de articole eșite din peana celor mai buni scriitori tineri români, articoli foarte interesanți instructivi despre dări, procese, legea de întruniri și reuniuni, tabele despre calcularea cametelor și statistice pline de interese pentru ori cine, descrieri frumoase și atrăgătoare și alte multe articole. Prețul acestui călindar e numai 40 fl. plus 10 fileri spese de postă. Cei ce comandă mai mult de 15 esemplare primesc 15% rabat, ear spesele de postă le supoartă editura.

Recomandăm deci tuturor cetitorilor noștri să cumpere acest călindar, care este unic în felul lui. Comandele se fac cu rambursă sau trimițându-se banii înainte la

Administrația »Poporului Român«

Budapesta, VII., Amazon-u. 6-8.

(59) 3-3

Distins cu diplomă de onoare.

Bernáth E. Sándor magazin de mașin de cusut și biciclete; deposit de instrumente musicale. Liferantul poștei și telegrafului ung. reg.

Cluj-Kolozsvár (lângă podul Someșului.)

Vind și în rate lunare și garantez 5 ani pentru mărfurile mele. — În atelierul meu mechanic, aranjat cu lumină electrică și motor, fac grabnic și cu preț moderat, reparaturi, suflări cu nichel, emailuri de deosebite colori în baia și cuptorului propriu.

Nr. Telefonului 412.

Liste de prețuri ilustrate trimit ori cui.

Cine comandaază provocându-se la aceasta foaie asigură oare care % bisericești române celei noue din Cluj! — (44) 15—

»ECONOMUL«

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE
PE ACȚIUNI

Centrală în Cluj Filială în Gherla
(Casa proprie) (Szamosujvár)
Strada Wesselényi Nr. 26. Strada Alsó-Viz Nro. 18.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 2000 acțiuni K 200.000.—
» Fonduri de rezervă » 145.297.—
» » culturale și de binefacere » 12.422.—
» Depuneri spre fructificare » 1,335.872.—

Prin aceasta se face cunoscut, că cu începere din 1 Ianuarie 1905 s'a redus etalonul de interese la toate depunerile și anume:

pentru depuneri stabile și în sume mari legate de termen de abdicere, precum și pentru depunerile instituțiilor filantropice și culturale se solvesc 5%, ear

pentru depuneri curente, cari se pot ridica ori-când, se solvesc 4½% interese.

Darea după interesele de depuneri rămâne și pentru mai departe în sarcina institutului.

Adresa: »Economul« Kolozsvár.

(57) 3-3

Direcțiunea.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă

recomandă

NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.

Căputuri de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Pardesiuri de toamnă.

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

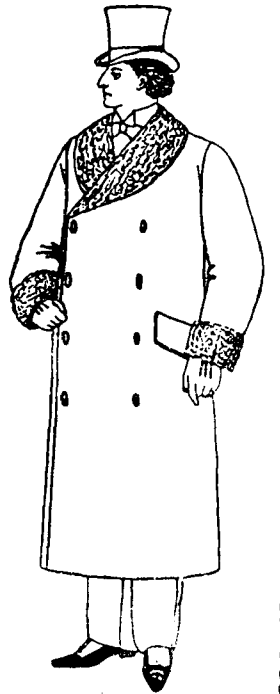
Căputuri economice, cupțușite cu stofă, ori cu blană.

Haine negre de salon și frac.

Bunde de călătorie și oraș.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comanda din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche. 22 (41-)

Mare surprindere!

Nici când în viață aceasta ocaziune!

500 bucăți numai cu fl. 195.

Un orologiu, Anker precis cu catemă potrivită, umblă punctuos pentru ce se dă garanță de 3 ani, 3 batiste fine, 1 cravată de mătăasă modernă pentru domni, 1 inel pentru domni cu imit. de peatră scumpă, 1 broș parisiană pentru dame (noutate), 1 oglindă minunată de busunar pentru toaletă, 1 portmoneu pentru bani, 1 pár. bumbi de manjete, 3 bumbi de căm. la pept, toate aur Double cu cheia patent, 1 condeiu de nichel, prima, un draguț album, cu 36 icoane, cele mai frumoase din lume, 1 p. de butoni de similiti brillante, foarte amăgitoare, 3 obiecte de jux de mare efect hazliu pentru tineri și bătrâni, o cutie de scrisori foarte folositoare, 20 obiecte necesare la coresp. și încă 400 alte obiecte nesmintite de lipsă în casă. Toate laolaltă cu orologiu — care singur e vrednic banii aceia, costă numai 1 fl. 95. Trimiterea cu rambursă ori trimițând banii înainte la casa vinează export. (66) 1-2

P. LUST, Krakau Nr. 406.

NB. Pentru ce nu cunvine se retrimite banii.

Cruce sau stea electrica dupla.

D. R. G. M. 88503.

Vindecă și înviorază, pe garanție: reumă, ischias, astma, viiitul urechii auzul greu, epilepsia, nervositatea, lipsa de apetit, gâlbineala, durerea de dinți, migrena, impotența, influenza, pre cum ori ce boală nervoasă. Acel bolnav, care cu aparatul meu Nr. 88503 nu se vindecă în cel mult 44 zile își capătă banii îndată înderept. Unde nu mai ajută nimic, mă rog a încerca cu aparatul meu. Sunt convins despre înviorarea lui sigură.

Prețul unui aparat mare 6 cor.

(de folosit la boale învechite.)

Prețul unui aparat mic 4 cor.

(de întrebuințat la morburii mai ușoare.)

Centrala de expediție trimite pe lângă rambursă ori anticiparea banilor în toate părțile în țeară și străinătate.

Scheffer D. Sándor

Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

18-24.

Mare magazin de sicrie.

Nr. Telefonului
448.

Jutreprimdere

Nr. Telefonului
448.

de transportul cadavrelor și de înmormântare

MUNTYĂN PÉTER

cel mai ieftin institut de înmormântare în Cluj,
Strada Uni6-utca nr. 13 și Monostori-út 87.

Recomand în atențiunea P. T. publicului din loc și jur institutul meu de înmormântare bogat provăzut cu sicrie colorate, decorate, de stejar ori aramă, precum și cu toate cele de lipsă la înmormântare, torțe, făclii, cruci, cununi, petele, vestminte de doliu, pe lângă cele mai echitabile prețuri. — Primesc transportare de cadavre în loc și în provincia, ca și în străinătate. Aranjez înmormântări simple ori foarte pompoase și garantez serviciul cel mai prompt.

Inmormântări de copii dela 6 coroane în sus.

» » oameni mari dela 16 coroane.

Cerend sprijinul P. T. public însuși jalnic,

semnez

cu distinsă stimă

(58) 4-10

Petru Muntean.

Tipografia »Carmen« Petru P. Barițiu în Cluj — Kolozsvár.

Flora